

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права, кримінології,
цивільного та господарського права**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

Наталія ВЕСЕЛОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 08 «Право»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 081 «Право»
(код і найменування спеціальності)

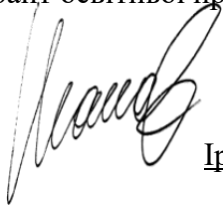
освітньо-професійної програми «Право»
(назва освітньо-професійної програми)

тип дисципліни обов'язкова дисципліна професійної підготовки

2024 р.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

Ірина КОЗАКОВА

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою кримінального права, кримінології,
цивільного та господарського права
протокол № 7
від «29» серпня 2024 року
Завідувач кафедри

Ірина КОЗАКОВА

Укладач: *Полішко Наталія Леонідівна*, доктор філософії в галузі права, доцент, доцент кафедри кримінального права, кримінології, цивільного та господарського права.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни *«Цивільне процесуальне право України»* доцільне після оволодіння здобувачами вищої освіти базовими знаннями з теорії держави і права, правової логіки та юридичної аргументації; конституційними засадами правосуддя та основ адміністративного судочинства (в частині гарантування права на судовий захист і принципів судочинства) та основами судоустрою і статусу суддів (щодо структури судової системи та повноважень ланок судової влади); базовими інститутами матеріального цивільного права (зокрема, теорії суб'єктів права, правочинів, зобов'язального права та захисту особистих немайнових і майнових прав); інформаційними технологіями; навичками аналітичної роботи: тлумачення процесуальних норм, юридичного моделювання правових спорів та складання проєктів цивільно-правових документів, а також основами загальної та професійної етики, правової культури й академічної доброчесності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни *«Цивільне процесуальне право України»* є сукупність процесуальних норм і врегульованих ними суспільних відносин, які виникають між судом загальної юрисдикції та іншими учасниками судочинства під час розгляду, вирішення і перегляду цивільних справ, а також правовий статус суб'єктів процесу, специфіка захисту майнових і особистих немайнових прав та актуальна судова практика Верховного Суду.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин (5 кредитів ECTS).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни *«Цивільне процесуальне право України»* є оволодіння здобувачами загальних та спеціальних засад правового регулювання розгляду та вирішення справ у цивільному судочинстві з метою поглиблення студентами знань щодо питань форм та способів захисту суб'єктивних прав та охоронюваних інтересів заінтересованих суб'єктів, ознайомлення з необхідними джерелами та принципами права, сприяння ґрунтовному засвоєнню нормативної бази, а також набуттю практичних навиків щодо правильного тлумачення та застосування законодавства. Крім цього курс охоплює аналіз матеріалів як опублікованої, так і неопублікованої судової практики.

Основне завдання навчальної дисципліни *«Цивільне процесуальне право України»* полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань та стійких практичних навичок щодо застосування норм процесуального законодавства для ефективного, справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду і вирішення цивільних справ у судах з метою надійного захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних та юридичних осіб.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Цивільне процесуальне право України» забезпечує набуття:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК03	Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.
СК04	Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.
СК07	Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК08	Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
СК09	Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.
СК10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
СК14	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації
СК16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН05	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
ПРН06	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
ПРН12	Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
ПРН13	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
ПРН17	Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

ПРН20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
ПРН21	Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.
ПРН22	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
Тема 1. Загальні засади цивільного процесуального права	12	2	4			6	11		1			10
Тема 2. Цивільні процесуальні правовідносини та учасники процесу	12	2	4			6	12	1	1			10
Тема 3. Юрисдикція та підсудність цивільних справ	12	2	4			6	12	1	1			10
Тема 4. Процесуальні строки, витрати та заходи процесуального примусу	12	2	4			6	12	1	1			10
Тема 5. Докази та доказування у цивільному процесі	12	2	4			6	14	1	1			12
Тема 6. Позов та відкриття провадження у справі	14	2	4			8	14	1	1			12
Тема 7. Позовне провадження та підготовка справи до розгляду	16	4	4			8	15	1	2			12
Тема 8. Судовий розгляд у суді першої інстанції	16	4	4			8	15	1	2			12
Тема 9. Особливі види провадження	16	4	4			8	15	1	2			12
Тема 10. Перегляд судових рішень	14	2	4			8	15	1	2			12
Тема 11. Виконання судових рішень та міжнародний цивільний процес	14	2	4			8	15	1	2			12
Усього годин	150	28	44	0	0	78	150	10	16	0	0	124

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні засади цивільного процесуального права

Поняття цивільного процесуального права як галузі права. Предмет та метод цивільного процесуального регулювання. Систематизація і класифікація принципів цивільного судочинства. Джерела цивільного процесуального права. Види цивільного судочинства України.

Тема 2. Цивільні процесуальні правовідносини та учасники процесу

Поняття, ознаки та структура цивільних процесуальних правовідносин. Процесуальний статус сторін як основних учасників судового процесу. Участь третіх осіб у цивільній справі та їхні права. Представництво у цивільному процесі та обсяг повноважень представника. Органи та особи, яким законом надано право захищати права інших.

Тема 3. Юрисдикція та підсудність цивільних справ

Поняття цивільної юрисдикції та її розмежування з іншими видами. Предметна та суб'єктна юрисдикція справ у цивільному судочинстві. Територіальна підсудність та її види за вибором позивача. Правила виключної підсудності для окремих категорій цивільних справ. Наслідки порушення правил підсудності та порядок передачі справи.

Тема 4. Процесуальні строки, витрати та заходи процесуального примусу

Класифікація процесуальних строків та порядок їхнього обчислення судом. Поновлення та продовження процесуальних строків за рішенням суду. Склад судових витрат та порядок їхньої сплати і звільнення. Поняття та види заходів процесуального примусу в цивільній справі. Процесуальна відповідальність за зловживання правами або невиконання обов'язків.

Тема 5. Докази та доказування у цивільному процесі

Поняття доказів та їхня класифікація у цивільному судочинстві. Предмет доказування та обставини, що не потребують підтвердження. Належність, допустимість, достовірність та достатність поданих суду доказів. Процесуальний порядок подання та витребування доказів учасниками справи. Оцінка доказів судом за внутрішнім переконанням на стадії рішення.

Тема 6. Позов та відкриття провадження у справі

Поняття позову як засобу захисту прав у судовому порядку. Елементи позову та їхнє значення для визначення предмета спору. Види позовів залежно від змісту вимог та об'єкта захисту. Право на позов та умови його реалізації в цивільному процесі. Порядок відкриття провадження у справі та залишення заяви без руху.

Тема 7. Позовне провадження та підготовка справи до розгляду

Загальні положення про загальне та спрощене позовне провадження. Завдання та строки проведення підготовчого провадження у справі. Процесуальне значення відзиву на позов та заперечень відповідача. Проведення підготовчого засідання та вирішення клопотань учасників справи. Врегулювання спору за участю судді та укладення мирної угоди.

Тема 8. Судовий розгляд у суді першої інстанції

Стадії судового розгляду справи по суті в цивільному суді. Порядок дослідження доказів та заслуховування показань свідків сторонами. Процесуальні наслідки неявки учасників справи у судові засідання. Види судових рішень суду першої інстанції та вимоги до них. Законна сила судового рішення та порядок набрання нею чинності. Стандарти вмотивованості судового рішення та дотримання принципу рівності сторін у світлі практики ЄСПЛ.

Тема 9. Особливі види провадження

Сутність та особливості наказного провадження у цивільному процесі. Категорії справ, що розглядаються у порядку окремого провадження. Процедура заочного розгляду справи та умови ухвалення такого рішення. Особливості розгляду справ про встановлення фактів, що мають значення. Специфіка розгляду справ у порядку спрощеного позовного провадження.

Тема 10. Перегляд судових рішень

Апеляційне оскарження рішень та ухвал суду першої інстанції. Порядок та підстави касаційного оскарження судових рішень у справах. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами справи. Повноваження судів вищих інстанцій щодо скасування або зміни рішень. Право на перегляд судового рішення за скаргою до Верховного Суду. Принцип правової визначеності та межі перегляду остаточних судових рішень у практиці ЄСПЛ.

Тема 11. Виконання судових рішень та міжнародний цивільний процес

Процесуальні питання виконання судових рішень у цивільних справах судом. Судовий контроль за виконанням рішень та оскарження дій виконавця. Поняття та джерела міжнародного цивільного процесуального права в Україні. Правовий статус іноземних осіб у цивільному судочинстві держави. Порядок виконання рішень іноземних судів на території України судами.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Загальні засади цивільного процесуального права	2	0
2	Тема 2. Цивільні процесуальні правовідносини та учасники процесу	2	1
3	Тема 3. Юрисдикція та підсудність цивільних справ	2	1
4	Тема 4. Процесуальні строки, витрати та заходи процесуального примусу	2	1
5	Тема 5. Докази та доказування у цивільному процесі	2	1
6	Тема 6. Позов та відкриття провадження у справі	2	1
7	Тема 7. Позовне провадження та підготовка справи до розгляду	4	1
8	Тема 8. Судовий розгляд у суді першої інстанції	4	1
9	Тема 9. Особливі види провадження	4	1
10	Тема 10. Перегляд судових рішень	2	1
11	Тема 11. Виконання судових рішень та міжнародний цивільний процес	2	1
Усього годин		28	10

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Загальні засади цивільного процесуального права	4	1
2	Тема 2. Цивільні процесуальні правовідносини та учасники процесу	4	1
3	Тема 3. Юрисдикція та підсудність цивільних справ	4	1
4	Тема 4. Процесуальні строки, витрати та заходи процесуального примусу	4	1
5	Тема 5. Докази та доказування у цивільному процесі	4	1
6	Тема 6. Позов та відкриття провадження у справі	4	1
7	Тема 7. Позовне провадження та підготовка справи до розгляду	4	2
8	Тема 8. Судовий розгляд у суді першої інстанції	4	2
9	Тема 9. Особливі види провадження	4	2
10	Тема 10. Перегляд судових рішень	4	2
11	Тема 11. Виконання судових рішень та міжнародний цивільний процес	4	2
Усього годин		44	16

8. План семінарських занять

Тема 1. Загальні засади цивільного процесуального права

Мета: засвоєння знань про предмет, метод, систему цивільного процесуального права та принципи здійснення цивільного судочинства в Україні.

Питання для обговорення:

1. Що становить поняття, предмет і метод цивільного процесуального права України?
2. З яких елементів складається система галузі цивільного процесуального права та які її основні джерела?
3. Які особливості джерел цивільного процесуального права, як вони діють у часі й просторі?
4. Що становить собою право на судовий захист і на яких конституційних засадах правосуддя воно базується?
5. Які існують види стадій цивільного судочинства в Україні та за якими критеріями вони класифікуються?

Тема 2. Цивільні процесуальні правовідносини та учасники процесу

Мета: набуття знань про правову природу цивільних процесуальних правовідносин, їх специфіку, а також про правовий статус, права та обов'язки учасників судового процесу.

Питання для обговорення:

1. Яка сутність, зміст і підстави виникнення цивільних процесуальних правовідносин?
2. З яких елементів складається коло учасників цивільного процесу та які їхні основні права й обов'язки?
3. Які особливості мають процесуальні права та обов'язки сторін (позивача і відповідача) у цивільній справі?
4. Що становить процесуальний статус третіх осіб і які підстави їх участі у судочинстві?
5. Які існують види судового представництва в Україні та за якими критеріями вони класифікуються?

Тема 3. Юрисдикція та підсудність цивільних справ

Мета: засвоєння знань про правову природу, критерії визначення судової юрисдикції, а також про види та правила підсудності цивільних справ у судах України.

Питання для обговорення:

1. Що становить поняття, зміст і значення юрисдикції цивільних справ?
2. Які критерії розмежування цивільної, господарської, адміністративної юрисдикції?
3. Які особливості мають родова, територіальна та виключна підсудність?
4. Який порядок та підстави передачі справи до іншого суду?
5. Які правові наслідки порушення правил юрисдикції та підсудності?

Тема 4. Процесуальні строки, витрати та заходи процесуального примусу

Мета: оволодіння знаннями про процесуальні строки, структуру судових витрат та правові засади застосування заходів процесуального примусу в цивільному судочинстві України.

Питання для обговорення:

1. Що становить поняття, юридичну природу та значення процесуальних строків у цивільному процесуальному праві України?
2. З яких елементів складається система судових витрат у цивільній справі та які основні джерела регулюють порядок їх сплати й розподілу?
3. Які особливості мають процесуальні інститути поновлення та продовження строків, а також звільнення, відстрочення або розстрочення судових витрат?
4. Що становить собою правовий механізм застосування заходів процесуального примусу за порушення порядку в суді і на яких принципах він базується?
5. Які існують види процесуальних строків, судових витрат та заходів примусу в цивільному судочинстві й за якими критеріями вони класифікуються?

Тема 5. Докази та доказування у цивільному процесі

Мета: засвоєння знань про правову природу доказів, процесуальний порядок доказування, а також правила збирання, перевірки та оцінки доказової бази у цивільному судочинстві України.

Питання для обговорення:

1. Що становить поняття, юридична природа та значення доказів у цивільному процесуальному праві України?
2. З яких елементів складається система засобів доказування в цивільній справі та які основні джерела регулюють порядок їх подання?
3. Які особливості мають процесуальні властивості належності, допустимості, достовірності та достатності доказів у судовому засіданні?
4. Що становить собою правовий механізм розподілу обов'язку доказування, забезпечення доказів та на яких принципах базується їх судова оцінка?
5. Які існують види доказів, підстави звільнення від доказування та за якими юридичними критеріями вони класифікуються?

Тема 6. Позов та відкриття провадження у справі

Мета: формування знань про правову природу позову, обов'язкові вимоги до позовної заяви та процесуальний порядок відкриття провадження у цивільній справі в Україні.

Питання для обговорення:

1. Що становить поняття, зміст та значення позову в цивільному процесі?
2. Які існують елементи структури позову та види позовів у судовому захисті?
3. Які особливості мають процесуальні вимоги до форми та змісту позовної заяви?
4. Який порядок залишення заяви без руху, її повернення чи відмови у відкритті провадження?
5. Які процесуальні дії вчиняє суддя на стадії відкриття провадження у справі?

Тема 7. Позовне провадження та підготовка справи до розгляду

Мета: засвоєння знань про сутність позовного провадження, завдання підготовчого етапу та процесуальні дії суду й учасників під час підготовки цивільної справи до розгляду.

Питання для обговорення:

1. Що становить поняття, значення і структура позовного провадження в цивільному процесі?
2. Які завдання підготовчого провадження та порядок проведення підготовчого засідання?
3. Які особливості процесуальної форми захисту відповідача проти пред'явленого позову?
4. Який порядок подання, розгляду та об'єднання судом зустрічного позову з первісним?
5. Які процесуальні наслідки проведення підготовчого засідання та за якими критеріями ухвалюються рішення на цьому етапі?

Тема 8. Судовий розгляд у суді першої інстанції

Мета: оволодіння знаннями про процесуальний порядок, стадії та правила безпосереднього судового розгляду і вирішення цивільної справи по суті судом першої інстанції.

Питання для обговорення:

1. Яка суть, значення і загальні правила судового розгляду цивільної справи?
2. Які існують послідовні частини судового засідання та порядок їх проведення судом?
3. Які особливості процесуальних наслідків неявки учасників справи в судове засідання?
4. Який порядок відкладення розгляду справи, зупинення, закриття провадження або залишення заяви без розгляду?
5. Які види судових рішень, вимоги до них та особливості заочного розгляду справи?

Тема 9. Особливі види провадження

Мета: засвоєння знань про правову природу, ознаки та процесуальний порядок розгляду цивільних справ у наказному та окремому провадженнях судами України.

Питання для обговорення:

1. Яка правова природа наказного провадження?

2. Як видається та скасовується судовий наказ?
3. Чим окреме провадження відрізняється від позовного?
4. Як встановлюються факти, що мають юридичне значення?
5. Що робить суд, якщо виникає спір про право?

Тема 10. Перегляд судових рішень

Мета: формування знань про правову природу, підстави, процесуальні строки та порядок перегляду судових рішень в апеляційному, касаційному порядках.

Питання для обговорення:

1. Що становить собою право на апеляційне оскарження, порядок та межі розгляду справи апеляційним судом?
2. Які існують підстави, строки, процесуальні фільтри для касаційного оскарження?
3. Чим відрізняються повноваження і види рішень судів апеляційної та касаційної інстанцій?
4. Який порядок та підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами?
5. Які наслідки скасування судового рішення і направлення справи на новий розгляд?

Тема 11. Виконання судових рішень та міжнародний цивільний процес

Мета: засвоєння знань про процесуальні функції суду на стадії виконання судових рішень, а також про правові засади розгляду цивільних справ із іноземним елементом в Україні.

Питання для обговорення:

1. Яка суть судового контролю за виконанням судових рішень у цивільних справах?
2. Який порядок видачі виконавчого листа, дубліката та виправлення помилок у ньому?
3. Які особливості має розгляд цивільних справ за участю іноземних осіб?
4. Який порядок визнання та виконання рішень іноземних судів на території України?
5. Як здійснюється вручення судових документів та виконання доручень іноземних судів?

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

11. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Загальні засади цивільного процесуального права	6	10
2	Тема 2. Цивільні процесуальні правовідносини та учасники процесу	6	10
3	Тема 3. Юрисдикція та підсудність цивільних справ	6	10
4	Тема 4. Процесуальні строки, витрати та заходи процесуального примусу	6	10
5	Тема 5. Докази та доказування у цивільному процесі	6	12
6	Тема 6. Позов та відкриття провадження у справі	8	12
7	Тема 7. Позовне провадження та підготовка справи до розгляду	8	12

8	Тема 8. Судовий розгляд у суді першої інстанції	8	12
9	Тема 9. Особливі види провадження	8	12
10	Тема 10. Перегляд судових рішень	8	12
11	Тема 11. Виконання судових рішень та міжнародний цивільний процес	8	12
Усього годин		78	124

12. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота – форма організації освітнього процесу, за якої здобувач вищої освіти опановує навчальну дисципліну в час, вільний від навчальних занять, під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Метою самостійної роботи з дисципліни *«Цивільне процесуальне право України»* є засвоєння у повному обсязі навчальної програми, розвиток компетентностей, формування здатності бути активним учасником освітнього процесу, уміння самостійно опановувати теоретичні й практичні знання (у т.ч. із застосуванням сучасних інформаційних технологій), що спрямовані на поглиблення теоретичних знань, набуття практичних навичок застосування норм цивільного процесу.

Самостійна робота здійснюється у формі: виконання домашніх завдань; підготовки доповідей, рефератів, есе з визначених тем; робота як з нормативно-правовими актами національного законодавства, так і з міжнародно-правовими актами; доопрацювання матеріалів лекції шляхом пошуку додаткової спеціалізованої літератури та опрацювання нормативно-правових актів; робота з інформаційними мережами; опрацювання додаткової спеціалізованої літератури; складання конспектів тем, що виносяться на самостійне вивчення.

Всі завдання самостійної роботи поділяються на обов'язкові та вибіркові. До обов'язкових належать завдання, які студенти мають виконувати обов'язково впродовж вивчення дисципліни. Вибіркові включають альтернативні завдання, серед яких здобувач на власний розсуд обирає конкретні завдання з тим, щоб набрати необхідну кількість балів.

Нижче подано варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів денної форми навчання, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно виконати один з таких варіантів:

Варіант 1.

Підготуйте аналітичний огляд предмета, методу та принципів цивільного процесуального права України з урахуванням новітніх змін законодавства, європейських стандартів та тенденцій розвитку електронного судочинства.

Варіант 2.

Підготуйте реферат про правову природу цивільних процесуальних правовідносин, підстави їх виникнення, а також особливості реалізації процесуальних прав та обов'язків сторонами, третіми особами та їхніми представниками.

Варіант 3.

Підготуйте аналітичний огляд інституту судової юрисдикції та підсудності цивільних справ з урахуванням розмежування компетенції між судами різних юрисдикцій та правових позицій Верховного Суду.

Варіант 4.

Підготуйте реферат про процесуальні строки та судові витрати у цивільному судочинстві, порядок їх обчислення, розподілу, а також особливості застосування заходів процесуального примусу.

Варіант 5.

Підготуйте аналітичний огляд теорії доказів та доказування у цивільному процесі, розкривши критерії належності й допустимості доказів, обов'язок доказування та процесуальні механізми їх забезпечення.

Варіант 6.

Підготуйте реферат про правову природу позову в цивільному процесі, обов'язкові вимоги до форми та змісту позовної заяви, а також правові наслідки порушення правил її подання на стадії відкриття провадження.

Варіант 7.

Підготуйте аналітичний огляд стадії підготовчого провадження у цивільній справі, розкривши її завдання, порядок проведення підготовчого засідання та процесуальні особливості пред'явлення зустрічного позову.

Варіант 8.

Підготуйте реферат про процесуальний порядок розгляду цивільної справи по суті в суді першої інстанції, правові наслідки неявки учасників процесу, а також види і вимоги до судових рішень.

Варіант 9.

Підготуйте аналітичний огляд особливих видів судочинства, розкривши правову природу та специфіку розгляду справ у наказному провадженні та в порядку окремого провадження.

Варіант 10.

Підготуйте реферат про правові механізми та стадії перегляду судових рішень в апеляційному та касаційному порядку, а також особливості провадження за нововиявленими або виключними обставинами.

Варіант 11.

Підготуйте аналітичний огляд процесуальних функцій суду на стадії виконання судових рішень, а також особливостей розгляду цивільних справ із іноземним елементом у міжнародному цивільному процесі.

Варіанти контрольної роботи (для заочної форми здобуття освіти)

Нижче подано варіанти завдань для контрольної роботи, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно обрати варіант та виконати наведені завдання. Вимоги до контрольної роботи: 8–12 сторінок тексту (*шрифт Times New Roman, 14 pt, міжрядковий інтервал – 1*). Слід опрацювати щонайменше 10–12 джерел. Використання класичних праць з цивільного процесуального права обов'язкове. Дотримання принципів академічної доброчесності – засадничий принцип навчання. Здійснюйте коректне цитування використаних джерел. Заборонено плагіат: текст має бути оригінальним, з власним аналітичним та методологічним осмисленням. Максимальна кількість балів за виконану контрольну роботу – 50 балів.

Варіант 1

1. Визначте предмет, метод і систему цивільного процесуального права як самостійної галузі права.
2. Охарактеризуйте правову природу, структуру та підстави виникнення цивільних процесуальних правовідносин.

Варіант 2

1. Розкрийте юридичний зміст поняття «принципи цивільного судочинства» та їх класифікацію.
2. Охарактеризуйте правові підстави, порядок та умови залучення до справи третіх осіб.

Варіант 3

1. Визначте систему, види та критерії розмежування судової юрисдикції цивільних справ.
2. Охарактеризуйте правову природу, види і правила територіальної підсудності.

Варіант 4

1. Розкрийте юридичний зміст та порядок обчислення, зупинення, поновлення і продовження процесуальних строків.
2. Охарактеризуйте структуру судових витрат, порядок їх сплати, відстрочення та розподілу між сторонами.

Варіант 5

1. Визначте поняття доказів у цивільному процесі та сутність властивостей належності й допустимості доказів.
2. Охарактеризуйте правову природу обов'язку доказування, стандарти доказування та підстави звільнення від нього.

Варіант 6

1. Розкрийте юридичний зміст поняття «позов», визначте його матеріальні елементи і види.
2. Охарактеризуйте правові наслідки недотримання вимог до позовної заяви на стадії відкриття провадження.

Варіант 7

1. Визначте завдання, значення та порядок проведення підготовчого засідання у цивільній справі.
2. Охарактеризуйте процесуальні засоби захисту відповідача проти позову, порядок подання відзиву та зустрічного позову.

Варіант 8

1. Розкрийте зміст, послідовність етапів та загальні правила судового розгляду справи по суті.
2. Охарактеризуйте види судових рішень, вимоги до них та процесуальний порядок ухвалення заочного рішення.

Варіант 9

1. Визначте сутність наказного провадження, підстави видачі та процесуальний порядок скасування судового наказу.
2. Охарактеризуйте правову природу окремого провадження та особливості розгляду справ про встановлення юридичних фактів.

Варіант 10

1. Розкрийте процесуальний порядок, строки та межі розгляду цивільної справи в апеляційній інстанції.
2. Охарактеризуйте функції суду на стадії виконання судових рішень та особливості розгляду справ із іноземним елементом.

13. Питання для підготовки до підсумкового контролю (екзамен)

1. Що становить собою поняття цивільного процесуального права як самостійної галузі права України?
2. Якими методами та принципами характеризується регулювання цивільних процесуальних відносин?
3. Які нормативно-правові акти утворюють систему джерел цивільного процесуального права України?
4. У чому полягає практична дія цивільного процесуального закону в часі, просторі та за колом осіб?
5. Що становить собою право на загальний судовий захист і які умови його реалізації в цивільному процесі?
6. Які обов'язкові передумови необхідні для виникнення цивільних процесуальних правовідносин?
7. Як класифікуються учасники цивільного процесу за їхнім правовим статусом і метою участі?
8. Які особливості мають процесуальні права та обов'язки сторін (позивача і відповідача) у цивільній справі?
9. Чим відрізняється статус третіх осіб із самостійними вимогами від третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог?
10. Які юридичні підстави та порядок оформлення повноважень представника у цивільному процесі?
11. Як розмежовується судова юрисдикція цивільних справ від господарського та адміністративного судочинства?

12. Що становить собою підсудність цивільних справ та які її основні види передбачені ЦПК України?

13. У яких випадках і за якими правилами застосовується альтернативна та виключна підсудність?

14. Які правові наслідки порушення правил підсудності та який порядок передачі справи до іншого суду?

15. Що становить собою інститут юрисдикційного імунітету та як він впливає на розгляд цивільної справи?

16. Як класифікуються процесуальні строки в цивільному судочинстві та за якими правилами вони обчислюються?

17. Який порядок та юридичні підстави встановлено для поновлення або продовження процесуальних строків?

18. З яких елементів складаються судові витрати у цивільній справі та як здійснюється їх розподіл між сторонами?

19. У чому полягає різниця між судовим збором та витратами, пов'язаними з розглядом цивільної справи?

20. Які види заходів процесуального примусу застосовуються судом до порушників порядку у цивільному процесі?

21. Що таке докази у цивільному процесі та якими властивостями (належність, допустимість) вони мають володіти?

22. Як розподіляється обов'язок доказування між учасниками цивільної справи та що таке предмет доказування?

23. Які підстави звільняють сторони від обов'язку доказування (преюдиційні та загальновідомі факти)?

24. Який процесуальний порядок встановлено для забезпечення доказів та їх витребування судом?

25. На яких засадах та за якими критеріями суд здійснює внутрішню оцінку зібраних у справі доказів?

26. Що становить собою позов у цивільному процесі, які його матеріальні елементи та види?

27. Які обов'язкові процесуальні вимоги висуваються законом до форми та змісту позовної заяви?

28. Які правові наслідки передбачені за подання позовної заяви, що не відповідає вимогам закону (залишення без руху, повернення)?

29. У чому полягає різниця між підставами для відмови у відкритті провадження та повернення позовної заяви?

30. Які процесуальні дії вчиняє суддя на стадії відкриття провадження у цивільній справі?

31. Чим за своєю процедурою та строками спрощене позовне провадження відрізняється від загального позовного провадження?

32. Яке головне завдання покладається на стадію підготовчого провадження у цивільній справі?

33. Які процесуальні дії виконуються суддею та учасниками процесу під час проведення підготовчого засідання?

34. За яких умов та на якій стадії відповідач має право пред'явити зустрічний позов для спільного розгляду?

35. Що таке заперечення (відзив) на позов, відповідь на відзив та яке їхнє значення для формування позиції сторін?

36. З яких послідовних частин та етапів складається безпосередній судовий розгляд цивільної справи по суті?

37. Які правові наслідки настають у разі неявки в судове засідання сторін або інших учасників процесу?

38. У чому полягає різниця між відкладенням розгляду справи, зупиненням провадження та закриттям провадження?

39. Які види судових рішень ухвалює суд першої інстанції та які вимоги (законність, обґрунтованість) до них висуваються?

40. За яких умов суд має право ухвалити заочне рішення у справі та який порядок його перегляду?

41. Які юридичні ознаки притаманні наказному провадженню та які вимоги можуть розглядатися у цьому порядку?

42. Що становить собою судовий наказ, який порядок його видачі, скасування або набрання ним законної сили?

43. Яка правова природа окремого провадження та які категорії справ підлягають розгляду в цьому виді судочинства?

44. Які процесуальні особливості встановлено для розгляду справ про встановлення фактів, що мають юридичне значення?

45. Чим процесуально відрізняється розгляд справ у порядку окремого провадження від справ позовного провадження?

46. Хто має право на апеляційне оскарження та який порядок і строки подання апеляційної скарги на рішення суду?

47. Які межі розгляду цивільної справи встановлено для суду апеляційної інстанції та які рішення він має право ухвалити?

48. Які існують підстави та процесуальні обмеження для касаційного оскарження судових рішень у цивільних справах?

49. За якою процедурою та за наявності яких підстав здійснюється перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами?

50. Які повноваження має Верховний Суд як суд касаційної інстанції під час перегляду цивільних справ?

14. Методи навчання

Методи навчання на лекціях: словесні (лекція, пояснення); пояснювально-демонстраційні (презентації, ілюстрації, демонстрації); метод проблемного викладання; методи візуалізації; використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Методи навчання на семінарських заняттях: словесні (дискусія, співбесіда); пояснювально-демонстраційні (аналіз прикладів); практичні (розв'язання процесуальних задач, аналіз цивільних справ, складання процесуальних документів); кейс-метод (аналіз і вирішення процесуальних ситуацій); пошуковий і дослідницький методи; інтерактивні методи (дискусії, дебати); використання інформаційно-комунікаційних технологій.

15. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни *«Цивільне процесуальне право України»* використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю: у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи) тощо.

- для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування тощо).

16. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.

- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни *«Цивільне процесуальне право України»* є підсумковий контроль – екзамен.

17. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань застосовуються контрольні заходи у формі поточного і підсумкового контролю знань відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль

Види навчальної діяльності студентів обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Цивільне процесуальне право України» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів (від – до)
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за екзамен з початкової дисципліни «Цивільне процесуальне право України» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно з таблицею:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проєкту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D		
60-63	E	Задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60											Підсумковий контроль	Сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			Самостійна робота
4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

19. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Цивільне процесуальне право України» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

20. Рекомендована література

1. Цивільний процесуальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 40-41, 42, ст.492.
2. Кузьмич О. Я. Цивільне процесуальне право: методичні вказівки для підготовки до самостійної роботи занять студентів денної та заочної форм навчання спеціальності «Право». Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника, 2022. 59 с.
3. Цивільне процесуальне право України (Загальна частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцевої. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022, 412 с.
4. Цивільне процесуальне право України (Особлива частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцевої. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022, 240 с.
5. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар: Вид. 2-ге, перероб. та доп. / за заг. ред. д.ю.н., професора, академіка Академії наук вищої школи України М. М. Ясинка. Київ: Алерта, 2020. 810 с.
6. Цивільне процесуальне право України: підручник / В. М. Коссака, Р. Я. Лемик, Ю. В. Навроцька, С. В. Сенік; за заг. ред. В. М. Коссака. Харків: Право, 2020. 752 с.
7. Цивільне процесуальне право України: підручник. Вип. 2-е, переробл. та допов. у 2 т. / за загальною ред. д.ю.н., професора, академіка М. М. Ясинка. Київ: Алерта, 2021. Т1. 330 с.
8. Цивільне процесуальне право України: підручник. Вип. 2-е, переробл. та допов. у 2 т. / за загальною ред. д.ю.н., професора, академіка М. М. Ясинка. Київ: Алерта, 2021. Т 2. 572 с.
9. Васильєв С. В. Звернення до суду: алгоритм процесуальних дій (цивільна юрисдикція) : навчальний посібник. Київ: Алерта, 2021. 474 с.
10. Цивільне право та процес: підготовка до іспиту. Частина друга: навч. посіб. / [Резворович К.Р. (кер.), Юнін О.С., Юніна М.П. та ін.]. Дніпро : Видавець Біла К.О., 2020. 216 с.
11. Шаповал Л.І., Полішко Н.Л. Про деякі підходи до законодавчого регулювання ролі опікуна (піклувальника) в Україні, Франції та Швейцарії. Актуальні питання у сучасній науці. 2024. № 8(26). С. 693–704. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-8\(26\)](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-8(26))

12. Полішко Н.Л., Ракул О.В. Банківська гарантія та порука як вид забезпечення виконання цивільно-правових зобов'язань (на прикладі договору факторингу). *Наука і техніка сьогодні*. 2024. № 9(37) С. 83–92. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-9\(37\)-83-92](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-9(37)-83-92)
13. Бобко В.Г. Мазур В.В., Полішко Н.Л. Відшкодування моральної шкоди, завданої смертю фізичної особи (на прикладі України та Республіки Польща). *Наука і техніка сьогодні*. 2024. № 5(33). С. 160–170. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-5\(33\)-160-170](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-5(33)-160-170)
14. Полішко Н.Л. Складання цивільно-процесуальних документів. Ч. 4. *Земельні правовідносини : навч.-метод. посіб.* Київ : НАВС, 2023. 412 с.